

Projekt

z dnia 18 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KONOPNICA**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica
na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i poz. 1572) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177, z 2023 r. poz. 818, z 2024 r. poz. 742, poz. 743, poz. 858, poz. 1572), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica na lata 2025 - 2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Konopnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2025 r.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Konopnica.

Przewodnicząca Rady

Agnieszka Zielińska

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Konopnica

z dnia.....2024 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE KONOPNICA
NA LATA 2025-2027**

I. Wstęp

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Konopnica opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Opracowanie Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest istotne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest praca asystenta rodziny działającego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny wspomagają rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Konopnica na lata 2025-2027. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2024.0.177 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm.).

II. ZASADY PRACY NAD OPRACOWANIEM PROGRAMU

Dokumenty lokalne wykorzystane do opracowania Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Konopnica na lata 2024-2027:

- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za rok 2023,
- Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023 r,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konopnica na lata 2019-2025 stanowiąca Załącznik do uchwały Nr VII/43/19 Rady Gminy Konopnica z dnia 29 maja 2019 r,
- Raport monitoringowy za rok 2023 z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konopnica na lata 2019-2025,
- Opis działań i organizacji systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonującego na terenie gminy Konopnica.

III.CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY KONOPNICA

Gmina Konopnica jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie wieluńskim. Zajmuje powierzchnię 83,06 km² i jest jedną z dziesięciu powiatowych jednostek terytorialnych. Gmina Konopnica graniczy od południa z gminą Osjaków, od południowego zachodu z gminą

Ostrówek, od północnego zachodu z gminami powiatu sieradzkiego: Złoczew i Burzenin, od północnego wschodu z gminą Widawa w powiecie łaskim, zaś od wschodu z gminą Rusiec w powiecie bełchatowskim.

W skład gminy wchodzi miejscowość Konopnica – będąca siedzibą władz gminy oraz 11 sołectw: Anielin, Bębnow, Głuchów, Kamyk, Mała Wieś, Piaski, Rychłocice, Sabinów, Strobin, Szynkielów i Wrońsko.

IV. DIAGNOZA

Na koniec 2023 r. gmina Konopnica miała 3705 mieszkańców, w tym 1823 kobiet i 1882 mężczyzn. W latach 2021-2022 liczba rodzin i dzieci wzrosła, po czym nastąpił spadek w roku 2023.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci i więcej
2021	76	18	3	8	5	1	1	0
2022	92	24	9	6	6	2	1	0
2023	81	19	4	6	6	2	1	0

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze.

Powód przyznania pomocy	2021	2022	2023
	Liczba rodzin/ Liczba osób w rodzinach		
Ubóstwo	24	26	25
Sieroctwo	1	0	0
Bezdomność	2	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	10	10	10
Bezrobocie	13	9	9
Niepełnosprawność	29	30	30
Długotrwała lub ciężka choroba	36	35	39
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	16	16	16
w tym: rodziny niepełne	8	7	8
rodziny wielodzietne	3	3	6
Przemoc w rodzinie	1	1	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	7	5	5
Narkomania	1	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy(art. 7 pkt 11)	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	3
Sytuacja kryzysowa	0	0	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	1	0

Główną przesłanką przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Tabela nr 3. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

2021	2022	2023
76/160	92/193	81/176

Dane przedstawione w tabeli nr 3 wskazują na to, że liczba rodzin i osób objętych pomocą na przełomie 2021-2023 wzrosła w roku 2022, a następnie zmalała adekwatnie do wzrostu i spadku liczby ludności w tych latach.

Wpływ na obniżenie tej liczby ma praca socjalna prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy, która jest prowadzona w kierunku usamodzielnienia się rodzin, jak również wprowadzenie programów socjalnych wspierających każdą z rodzin wychowujących dzieci. Wzrost liczby rodzin i dzieci objętych pomocą społeczną wynika ze wzrostu liczby rodzin i dzieci zamieszkujących teren gminy Konopnica. W roku 2023 liczba ta widocznie zmniejsza się wraz ze spadkiem liczby osób bezrobotnych oraz działaniami pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Istotnym jest fakt, że jednocześnie zwiększa się liczba tzw. rodzin wieloprotymowych wykazujących trudności w realizacji swoich funkcji, rodzin w kryzysie, rodzin w konflikcie. Ubóstwo materialne nie jest już naczelnym powodem zwracania się o pomoc do GOPS.

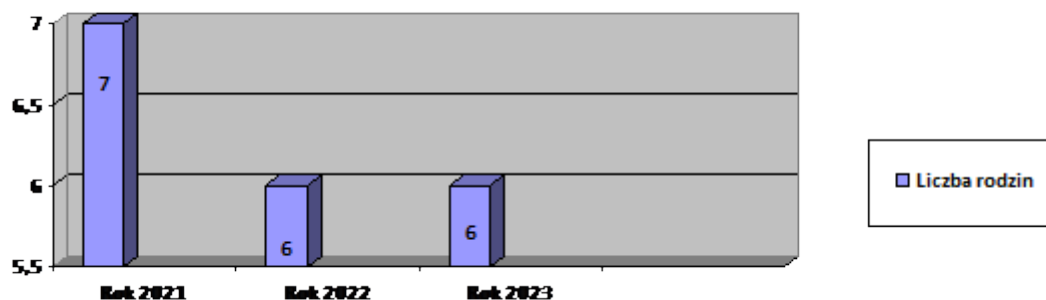
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku zobligowała Gminy do zatrudniania asystentów rodziny jako dodatkową formę pomocy dla rodzin przeżywających trudności w opiece i wychowaniu dzieci.

Rodziny, które wymagają wsparcia tą formą pomocy typowane są przez pracowników socjalnych lub są zobowiązane do pracy przez sąd.

We współpracy z rodzinami oraz pracownikami socjalnymi asystent rodziny opracowuje i realizuje plan pracy, którego ogólnym celem jest pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Praca asystenta rodziny służy udzielaniu rodzinie wszechstronnej pomocy tak, aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami i w wystarczającym zakresie realizować zadania wynikające z funkcji rodziny. Wsparcie asystenta rodziny jest formą polityki i przeciwdziałania takim zjawiskom jak umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej.

Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

V. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE RODZINY

W Gminie działa **Zespół Interdyscyplinarny**, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół wspiera osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy i podejmuje czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 4. Procedura „Niebieskie Karty”

Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”		
2021	2022	2023
6	7	8 (4 założone, 4 kontynuacja z 2022 roku)

Zdarzają się sytuacje, w których pomimo wykorzystania przez Gminę wszystkich dostępnych i możliwych środków wsparcia rodziny naturalnej nie udaje się przywrócić prawidłowego funkcjonowania rodziny i zachodzi konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka lub też instytucjonalnej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Placówką zajmującą się także poradnictwem i interwencją w kryzysie jest **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**.

Z dniem 01 stycznia 2012 roku gminy rozpoczęły współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

- 10% kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej w pierwszym roku,
- 30 % kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej w drugim roku,
- 50% kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej w trzecim i kolejnym roku.

Tabela nr 5. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2021	2022	2023
Rodziny zastępcze	5	5	5
Domy dziecka	1	1	1

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Opieką w 5 oddziałach przedszkolnych działających w strukturach szkół podstawowych na terenie Gminy Konopnica w roku szkolnym 2023/2024 było objętych **114** dzieci.

Edukacja szkolna w Gminie Konopnica realizowana jest w 3 szkołach podstawowych – łącznie w roku szkolnym 2023/2024 było objętych **252** uczniów.

Działalność placówek oświatowych uzupełnia baza sportowa (tj. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy w Konopnicy), baza kulturalna (Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Konopnicy), które realizują działania edukacyjne, wychowawcze oraz rozwijające zdolności i zainteresowania ucznia.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopnicy- udziela rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, wsparcia poprzez prowadzenie profilaktyki informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Komisariat Policji w Osjakowie również prowadzi działania w rodzinach oraz wobec dysfunkcyjnych zachowań dzieci i młodzieży.

Wśród instytucji i organizacji pełniących funkcje wspierające rodziny z terenu gminy Konopnica działających na terenie powiatu wieluńskiego są:

· **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieluniu** – realizująca zadania związane z działaniami z dziedziny profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecinom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom.

· **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu**. Sąd Rejonowy w Wieluniu. Rolą Kuratora jest kontrolowanie zachowania podopiecznego w miejscu zamieszkania. Współpracuje on z rodziną w zakresie opiekuńczo-wychowawczym.

· **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu** - do zadań centrum należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, zapewnienie opieki

i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.

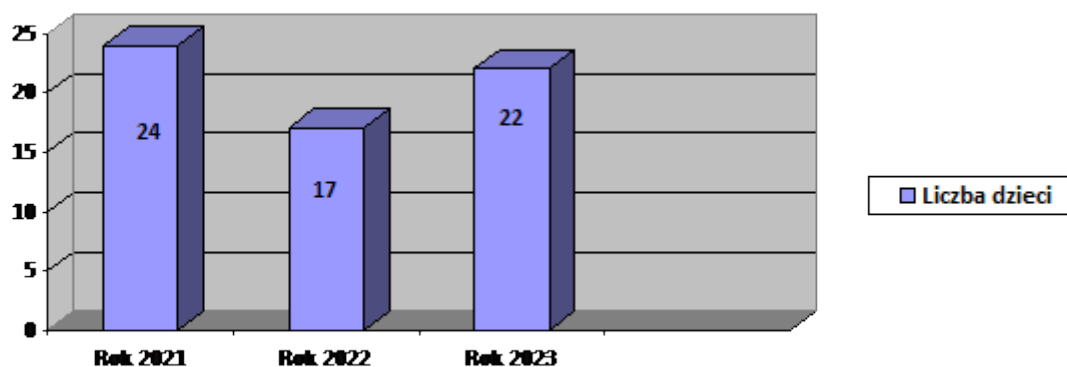
VI. PROGRAMY WSPIERAJĄCE FUNKCJONOWANIE RODZIN I WSPIERAJĄCE JĄ FINANSOWO

Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z dnia 19 października 2018 r. poz. 1007), wcześniej program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W ramach tego programu dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadpodstawowej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w szkole:

- w 2021 roku objętych wsparciem w formie dożywiania było 24 uczniów;
- w 2022 roku objętych wsparciem w formie dożywiania było 17 uczniów;
- w 2023 roku objętych wsparciem w formie dożywiania było 22 uczniów.

Wykres nr 2. Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkole

Program Rodzina 500+ jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 r. i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin.

W Gminie Konopnica z tej formy pomocy skorzystało w 2021 roku 377 rodzin liczących łącznie 608 dzieci. Od 2022 r. ZUS przejął przyjmowanie wniosków o 500+.

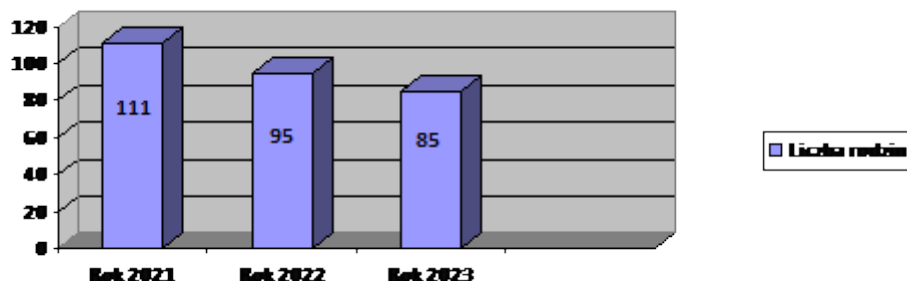
Wykres nr 3. Liczba rodzin i dzieci korzystających z programu Rodzina 500+

System Świadczeń Rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łżenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne to przede wszystkim zasiłek rodzinny i powiązane z nim dodatki do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia

przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania. Ponadto występują również świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna. Są one adresowane do rodzin z dziećmi i osobami niepełnosprawnymi. Dużym wsparciem dla rodzin jest również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wykres nr 5. Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny

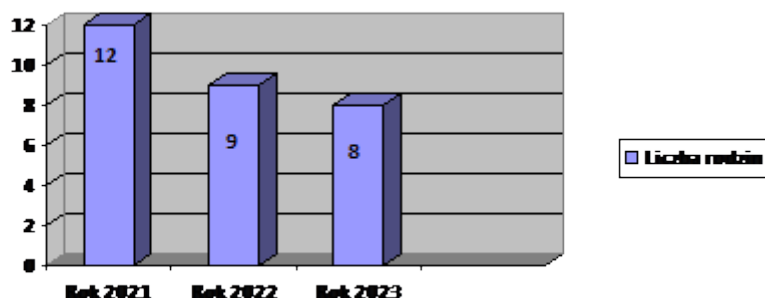

Od 2016 roku można ubiegać się o świadczenie rodzicielskie, które jest wsparciem dla matek nie posiadających ubezpieczenia. Przyznawane jest ono niezależnie od dochodu w kwocie 1.000,00 zł miesięcznie do czasu ukończenia przez dziecko 1 r. życia. Dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych stosuje się mechanizm „złotówka za złotówkę”.

Fundusz alimentacyjny

Głównym celem tego systemu jest wspieranie osób, a w szczególności dzieci uprawnionych do alimentów, które nie otrzymują tej pomocy z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Poza tym wobec osób niewywiązujących się z obowiązku alimentacyjnego (dłużników alimentacyjnych) podejmowane są stosowne działania mające na celu wsparcie w tym zakresie organów egzekucyjnych tj. komorników sądowych.

Wykres nr 6. Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego

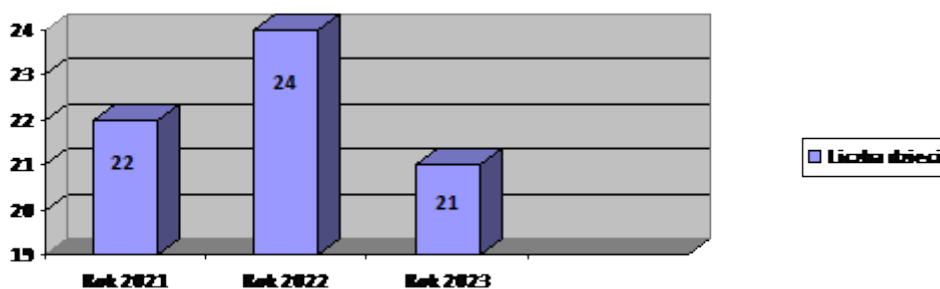
Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń/słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczny dochód uprawniający do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego nie może być większy niż **600 zł** netto na osobę w rodzinie ucznia.

W Gminie Konopnica z tej formy pomocy skorzystało:

- w 2021 – 22 dzieci
- w 2022 – 24 dzieci
- w 2023 – 21 dzieci

Wykres nr 7. Liczba dzieci korzystających ze stypendium

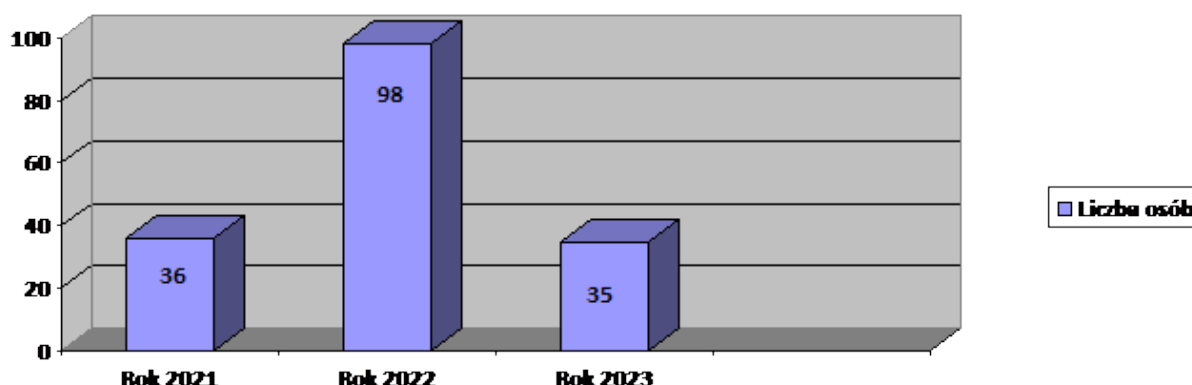
Karta Dużej Rodziny – to ogólnopolski program wspierający rodziny wielodzietne. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z dziećmi 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i formach prywatnych.

Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

W Gminie Konopnica z takiej formy skorzystało:

- w **2021** – 36 kart;
- w **2022** – 98 kart;
- w **2023** – 35 kart.

Wykres nr 8. Liczba osób korzystających z KDR

VII. ADRESACI PROGRAMU

- Rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- Rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- Rodziny, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- Rodziny dotknięte przemocą,
- Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- Rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest przede wszystkim do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie gminy Konopnica, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania

w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

VIII. ZASOBY

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopnicy,
- 3) Urząd Gminy Konopnica,
- 4) Oddziały Przedszkolne działające w strukturach szkół podstawowych,
- 5) Szkoła Podstawowa w Konopnicy,
- 6) Szkoła Podstawowa w Szynkielowie,
- 7) Szkoła Podstawowa w Rychłocicach,
- 8) Komisariat Policji w Osjakowie,
- 9) Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Konopnicy,
- 10) Ośrodek Zdrowia w Konopnicy i w Szynkielowie,
- 11) Punkt Bezpłatnych Porad Prawnych,
- 12) Psycholog,
- 13) Terapeuta uzależnień.

2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Konopnica:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Wieluniu,
- 3) Sąd Rejonowy w Wieluniu,
- 4) Kuratorzy przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu,
- 5) Prokuratura Rejonowa w Wieluniu,
- 6) Poradnia Zdrowia Psychicznego w Wieluniu,
- 7) Organizacje pozarządowe.

IX. CELE PROGRAMU

1. Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w naturalnym środowisku rodzinnym.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

X. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.

Program będzie realizowany na terenie gminy Konopnica w latach 2025-2027. Zaplanowane działania będą realizowane w formie ciągłej.

1.Cel szczegółowy: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWY TERMIN REALIZACJI	Wskaźniki
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w ubóstwie i bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sprawach opiekuńczo-wychowawczych -wg potrzeb	GOPS	2025-2027	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy-w porównaniu do liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej-ogółem
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i oddziałach przedszkolnych.	GOPS, Szkoły, organizacje pozarządowe	2025-2027	Liczba dzieci korzystających z pomocy w formie posiłku w szkole-w porównaniu do roku poprzedniego
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	GOPS	2025-2027	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych, zasiłków szkolnych-w porównaniu do roku poprzedniego
Udzielenie pomocy w postaci kwalifikowania do pomocy żywnościowej w ramach programu FEAD na lata 2021-2027	GOPS	2025-2027	Liczba wydanych skierowań-w porównaniu do roku poprzedniego
Zapewnienie dostępu do systemu świadczeń rodzinnych	GOPS	2025-2027	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne, kwota wypłaconych świadczeń
Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	GOPS	2025-2027	Liczba dzieci przybywających w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych

2.Cel szczegółowy: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY / PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	Wskaźniki
----------------	---	--	------------------

Systematyczna praca socjalna dla rodzin z dziećmi	GOPS	2025-2027	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej-w porównaniu do roku poprzedniego
Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS	2025-2027	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny-w porównaniu do roku poprzedniego
Zwiększenie poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.	GOPS, GKRPA, szkoły	2025-2027	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa terapeuty uzależnień-w porównaniu do roku poprzedniego
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS, GKRPA, szkoły, Urząd Gminy	2025-2027	Liczba programów profilaktycznych Liczba uczestników-w porównaniu do roku poprzedniego
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności pomocy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.	GOPS	2025-2027	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego-w porównaniu do roku poprzedniego
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe	2025-2027	Liczba sprawców przemocy korzystających z programów korekcyjno-edukacyjnych-w porównaniu do roku poprzedniego
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	GOPS, Policja, Szkoły GKRPA	2025-2027	Liczba spotkań z rodzicami, dziećmi Liczba uczestników-w porównaniu do roku poprzedniego
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy.	GOPS, Policja, Szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe	2025-2027	Liczba podmiotów pracujących na rzecz rodziny z poza terenu gminy-w porównaniu do roku poprzedniego

Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2025-2027	Liczba podmiotów pracujących na rzecz rodziny z terenu gminy
--	--	-----------	--

3.Cel szczegółowy: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWY TERMIN REALIZACJI	Wskaźniki
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	GOPS, Szkoła	2025-2027	Liczba spotkań, rozmów w sprawie rozwiązywania problemów wychowawczych -w porównaniu do roku poprzedniego
Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.	GOPS, Szkoła, Policja, Urząd Gminy	2025-2027	Liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych Liczba dzieci korzystających z programów profilaktycznych i edukacyjnych- w porównaniu do roku poprzedniego
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	Szkoły, GCKiBP w Konopnicy	2025-2027	Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych Liczba zorganizowanych zajęć pozaszkolnych Liczba uczestników poszczególnych zajęć- w porównaniu do roku poprzedniego
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, Szkoły	2025-2027	Liczba spotkań z rodzicami i opiekunami Liczba uczestników- w porównaniu do

			roku poprzedniego
--	--	--	----------------------

XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Program Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica w latach 2025-2027 ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trudna. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny na terenie gminy Konopnica oraz poprawy stylu i jakości ich życia.

Spodziewane efekty realizacji programu:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności, zagrożonych marginalizacją.
2. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.
3. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie.
4. Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.
5. Wykorzystanie istniejących zasobów instytucji działających na rzecz poprawy funkcjonowania dzieci i rodzin.
6. Wzrost kompetencji rodziny, poprawa w wypełnianianiu ról społecznych.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica na lata 2025-2027 będą:

1. Budżet Gminy Konopnica,
2. Budżet Państwa, dotacje celowe i dofinansowania zadań własnych.
3. Środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w programie.

XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica w latach 2025-2027 nie stanowi zbioru zamkniętego. Wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania. Instytucją odpowiedzialną za wdrożenie i koordynację Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy, koordynatorem programu Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy.

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy na podstawie zebranych danych uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji programu przedstawia sprawozdanie Radzie Gminy z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica na lata 2025-2027 do 31 marca każdego roku.

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Uzasadnienie
DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY GMINY KONOPNICA
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konopnica
na lata 2025 - 2027

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.).

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalając potencjał i pozwalając na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

System wspierania rodziny i pieczy zastępczej został utworzony także ze względu na dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodzin przezwyciężających trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Wobec powyższego niniejszą uchwałę uznać należy za konieczną i uzasadnioną.

Opracował

Zaakceptował

Zatwierdził